

Kommunurnar UMSITINGIN AV ELDRA- ØKINUM ALT OV TUNG

»Alt ov nógvir pengar fara til umsiting av økinum – heldur enn til røktina«

At kommunurnar yvirtóku eldraðkið á nýggjárinum gevur ikki eina smidligari umsiting – tvørturímóti

ÁRNI GREGERSEN

Føroysku kommunurnar roknaðu við, at tá ið tær á nýggjárinum yvirtóku eldraðkið frá landinum, so fór hetta at kunna gerast lættari og smidligari.

Kommunurnar hildu, at tær eru vanar við at umsita nærðkið, so hetta átti eisini at bera til at gera á ein einfaldan og góðan hátt.

Men soleiðis bleiv ikki.

Í hvussu so er ikki sambært borgarstjóranum í Eysturkommunu, Jóhan Christiansen. Hansara áskoðan er, at alt er gjørt tyngri og torførari og at alt ov nógvir pengar fara til umsiting av økinum – heldur enn til røktina.

Illur alment

Borgarstjórin í Eysturkommunu hevur í tveimum hvassorðaðum viðmerkingum víst á, at eftir hansara meting, so ynskir mið-

fyrisingin als ikki at sleppa økinum, men heldur fast við at áleggja kommununum at brúka skipanir, sum eftir hansara tykki eru heilt óneyðugar at brúka.

– Vit hava nú ein gyltan móguleika at gera tær broytingar og tillagingar, sum eiga at vera gjørdar, so eldraðkið verður so einfalt, greitt og bíligt at umsita, sum tað nú einaferð hóskar til Føroyar. Vit hava ein gyltan móguleika at skipa økið, so teir eldru borgararnir koma í miðdepilin og kunna fáa eina enn betri tænastu í framtíðini. Hví ikki nýta henda móguleikan nú, spyr Jóhan Christiansen.

Jóhan Christiansen vísti á í sínum viðmerkingum, at miðfyrisingin leggur fótonglar fyri kommunurnar, so tær ikki fáa loyst hesa uppgávuna so væl og bíligt, sum kommunurnar annars ætlaðu.

– Fyrst og fremst so er trýstið og treytirnar frá landsmyndugleikunum til at nýta ávísar kt-skipanir, einans fyri at uppihalda einari sentralstýring av eldraðkinum, og so annars fyri at varðveita

nøkur stórv í miðfyrisingini, sum annars høvdu verið óneyðug, sigur Jóhan Christiansen, borgarstjóri.

Ónøgdur við svar

Landsstýrismaðurin við fíggingarmálum, Jørgen Niclassen, gjørdi viðmerkingar til fyrri brævið hjá borgarstjóranum í Eysturkommunu.

Men tað gjørdi á ongan hátt borgarstjóran nógdan.

Hann kallar viðmerkingarnar hjá laandsstýrismanninum fyri uttanumtos og sigur seg heldur ikki vænta at fáa annað svar enn uttanumtos.

Sjálvur vil hann heldur seta nakrar spurningar til, hví alt er komið í hesa leguna:

– Hví skulu aðrar skipanir til, fyri at gera samanberingar á eldraðkinum, tá vit longu hava skipanir, ið kunna tað?

– Hví skulu kommunurnar, tær sum vilja og hava førleikan til tað, ikki sleppa at flyta lönir á eldraðkinum, og nýta tær skipanir vit longu hava í dag?

– Hví skal lönarskrivstovan hjá eldratænastunum runt um í landinum verða í Tórshavn, í miðfyrisingini?

– Hví fáa vit sum kommunur ikki móguleikan at menna og styrkja um

Eyðun Christainsen, stjóri í Kommunufelagnum

tær kommunalu umsitingarnar, sum annars var eitt av aðalmálinum við útleggingini av málsøkjum?

– Hví skulu serlig krøv setast til roknskapin á eldraðkinum, sum ikki verða sett til onnur samstørv – til dømis barnaverndartænasturnar?

– Hví skulu kommunur tvingast at nýta tvær ymiskar skipanir til somu uppgávur (eina til eldratænastuna, og eina til onnur kommunal málsøkir)?

– Hví vil man frá landsins síðu tvinga eitt dýrkandi millumlið inn millum land og kommunur, tá tað ikki er neyðugt?

– Hví skulu vit tvingast at rinda fyri nýtslurættin av kt-skipanum, sum vit í veruleikanum ikki hava tørv á, og kanska enn tá ikki ynskja at brúka?

Ikki liðugt enn

Semja er millum landið og kommunurnar um hvat tað skal kosta landinum at kommunurnar yvirtaka eldraðkið.

Fíggingin er eitt sindur øðrvísi enn slík fígging vanliga er, tí í hesum serstaka føri er peningurin, sum kommunurnar fáa, knýttar at forskatting av pensjónunum og skatti hjá teimum sum sigla undir DIS og øðrum skipanum.

Men tað eru framvegis nógv eftir at fáa uppá pláss.

– Ja, vit hava gjørt eina semju um fíggingina, men enn eru fleiri lutir eftir at fáa uppá pláss, sigur Eyðun Christainsen, stjóri í Kommunufelagnum.

– Tað er serliga har vit hava markmótir millum ymiskar tænastur til borgarnar, at vit ikki eru komin endaligt á mál, men hetta eru samráðingar sum halda fram og gera tað í einum góðum anda, sigur hann.

Kommunurnar fóru á nýggjárinum at røkta tey eldru og enn verður tað gjørt í stóran mun eftir sama leisti, sum tá ið landið stóð fyrir røktini, men fleiri ætlanir eru um broytingar í teimum einstøku samstarvsøkjunum.